

EBBE-PRONT, Mary
Netherlands Documentation Project
Dutch
RG-50.570*0021

Mary Ebbe-Pront vertelt in dit interview voornamelijk over het lot van de joden nabij het Transvaalplein in Amsterdam. Ze beschrijft meerdere razzia's en het pulsen van de huizen. Eveneens gaat ze uitvoerig in op haar rol bij het helpen wegbrengen van joden naar de Polderweg. Ook de rol van haar ouderlijk huis als doorgangshuis voor onderduikers wordt uitvoerig besproken. Tot slot gaat Mary Ebbe Pront in op haar eigen, haar inziens, machteloze rol en vertelt ze wat ze wist of niet wist omtrent het lot van de joden.

Box 1, Tape 1

[01:] 00:00:00 – [01:] 08:34:07
00:00 – 09:01

Mary Ebbe-Pront vertelt over haar geboorte in Antwerpen, België; vertelt dat haar grootvader voljoods was, maar het grootmoeder en moeder niet; vertelt over haar verhuizing in 1939 naar Nederland waar het gezin het financieel slechter kreeg dan in Antwerpen; geeft aan dat ze in een gezellige buurt, bij het Transvaalplein, woonde in Amsterdam waar veel joodse mensen woonden die werkten in de diamantwereld; vertelt over haar tijd op school; geeft aan dat ze lid was van de Arbeiders Jeugdcentrale; is zich vlak voor de oorlog niet bewust van veranderde tijden; geeft aan dat de oorlog bij haar gezin rauw op het dak viel maar dat iedereen wel dacht dat het mee zou vallen; noemt de maanden na de oorlog relatief rustig.

[01:] 08:34:08 – [01:] 19:12:02
09:02 – 20:06

Ebbe-Pront geeft aan de ellende pas later begon; noemt het feit dat ze vrienden zag vertrekken om te 'werken'; denkt dat de mensen die gingen dachten dat ze moesten werken; meent dat de meeste mensen optimistisch weggingen omdat bijna niemand geloofde dat het zo erg zou zijn; vertelt over een vriend wiens ouders al zijn weggehaald en die een nachtje bij de familie Pront logeerde; vertelt over een gezin dat eveneens bij hen onderdook voor 14 dagen waarna het te gevaarlijk wordt; geeft aan dat ze samen met haar vader de rugzakken van dit gezin ophaalt waarna ze de Zwarte Politie tegen het lijf liepen die hen zelfs nog hielp bij het dragen van deze rugzakken; noemt de rijen joodse mensen op weg naar de Polderweg die ze hielp met het dragen van spullen; weet nog goed het feit dat ze hierom gepakt werd door de Nazi's maar hier dankzij haar vader goed weg weet te komen; herinnert zich de stemming onder de mensen als triest; weet nog verschillende namen te noemen van mensen die moesten vertrekken; zegt dat ze een grote koffer in bewaring hadden gekregen van joodse kennissen.

[01:] 19:12:03 – [01:] 29:48:03
20:07 – 29:03

Ze geeft aan dat de Zwarte Politie de huizen leegroof en ook bij hen thuis de koffer van de kennissen aantrof, herinnert zich dat haar moeder iemand van de Zwarte Politie een grote mand gaf en aangaf dat ze gezien had dat hij een motorfiets gestolen had, wat niet mocht van de Duitsers; vertelt verder over het Pulsen en de betrokkenheid hierin van Nederlanders; geeft aan dat de Zwarte Politie het gevaarlijkst was omdat ze zo fanatiek waren; geeft aan dat haar vader niet opgepakt werd omdat hij met een groot verband op zijn hoofd liep in verband met vetbulten; herinnert zich ook nog veel van wat ze niet zelf uit eerste hand vernomen heeft; noemt dat er meerdere onderduikers bij hen geweest zijn; benadrukt hoe gevaarlijk en dom dit achteraf soms ook wel was; zag verder dat er vriendjes van haar werden weggehaald aan de overkant; herinnert zich dat iedereen veel mee nam; vertelt dat ze hielp met het sjouwen van spullen naar de gereedstaande vrachtwagen; zegt dat ze hier opnieuw gewaarschuwd wordt vanwege het helpen van joden, ze krijgt zelfs een schop van een Nederlander; geeft aan dat het optimisme onder de joodse burens toen al een stuk minder was.

[01:] 29:48:04 – [01:] 37:27:02
29:04 – 39:07

Ze geeft aan dat ze niet veel gesproken heeft met de mensen die ze hielp; geeft aan dat toen voor haar wel duidelijk wat er ging gebeuren, maar ze sloot deze gegevens in haar hoofd op zonder het daadwerkelijk te beseffen aangezien het leven anders ondragelijk zou worden; beschrijft het vertrek van verschillende mensen uit de buurt; vertelt dat er een baby bij haar grootouders op bed was gegooid om het kind zo te redden; vertelt dat de baby gevonden wordt en deze evenals haar grootvader mee worden genomen, waarna uiteindelijk grootvader weer wordt vrijgelaten; beschrijft het moment, begin 1944, waarop haar latere man ondergedoken zat op de vliering samen met nog 2 anderen en er huiszoeking in de buurt werd gedaan; vertelt verder over de knokpartij bij ijsalon Coco waar ze zelf geen ooggetuige van is geweest.

[01:] 37:27:03 – [01:] 48:52:05
39:08 – 51:00

Ze vertelt over het huis van haar ouders dat gedurende de bezetting als doorgangshuis fungeerde; geeft aan dat haar ouders voor een moreel dilemma kwamen te staan omdat een ondergedoken stel, van wie de man vreemd was gegaan met een mede-onderduikster, bij hen wilde komen onderduiken; geeft aan dat haar vader dit stel weigerde, maar dat het stel een paar maanden later toch via wat onduidelijke informatie bij hen terecht komt; noemt de spanning die dit met zich meebracht; beaamt dat het een gevaarlijke plek was om onder te duiken zo midden in de Transvaalbuurt; noemt de bezetting een rottijd, ook omdat ze door het hebben van één joodse grootouder niet aan een baan kon komen; vertelt over een joodse jongen die op de Euterpestraat vreselijk geslagen werd; begint opnieuw over de jongens en meisjes uit de buurt die weggevoerd zijn; geeft aan dat de huizen in de buurt weer opnieuw bewoond werden; vertelt dat ze zich achteraf verbaast over het feit dat er van de joden uit nauwelijks verzet was; geeft aan dat ze veel verdronk van wat er gebeurde omdat met het besef wat er gebeurd is niet te leven viel.

[01:] 48:52:06 – [01:] 56:31:19
51:01 – 58:59

Mary geeft aan dat ze het met deze gedachte een tijd heel moeilijk heeft gehad; heeft het moeilijk met al deze herinneringen; vertelt dat ze tijdens de oorlog al hoorde dat joden in

beestenwagens werden gestopt; geeft aan dat ze tijdens de bezetting niet kon begrijpen dat mensen zo slecht waren; vindt dat de mensen een 'volgende keer' in opstand moeten komen, ze haalt hierbij een voorbeeld over islamieten aan; beschrijft de Polderweg als een kale vlakte; noemt de plannen voor een kermis op dit terrein na de oorlog; geeft aan de mensen zich daar ontheemd voelden; beschrijft het machteloze gevoel dat ze had.

[01:] 56:31:20 – [02:] 02:13:10
59:00 – 01:05:58

Mary vertelt over de Hollandsche Schouwburg waar vriendinnetjes van haar in zaten; beschrijft de grofheid van de razzia's die ze heeft gezien; vertelt dat bij het ophalen Nederlandse Zwarte Politie betrokken was; geeft aan dat de Polderweg met name door Duitsers bewaakt werd; vertelt dat ze tegen twee jongens van de Zwarte Politie tekeer is gegaan; beschrijft haar vaders' reactie hierop; vertelt over verschillende mensen die ze naar de Polderweg bracht; ziet de gebeurtenissen deels terug als beeld, deels als tekst; beschrijft de beelden in haar hoofd als kleur- en geluidloos.